

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8C/388/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812213917
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 12. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2012:7812213917.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou, v právnej veci navrhovateľa BL Telecom debt, s.r.o. so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 45 535 108, zastúpeného advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o. so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711 proti odporcovi F. T., nar. X. X. XXXX, bytom T. P. XX, o zaplatenie 116,54 Eur s prísl., takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ pôvodne podaným návrhom sa domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporcu na zaplatenia sumy 389,19 Eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 28. 7. 2009 do zaplatenia a náhrady trov konania, pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia.

Súd rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 8 C 106/2012 - 52 zo dňa 18. 9. 2012 zaviazal odporcu k zaplateniu sumy 272,65 Eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 28. 7. 2009 do zaplatenia s tým, že konanie o zaplatenie sumy 116,54 Eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 28. 4. 2010 do zaplatenia, vylúčil na samostatné konanie, v ktorom rozhodne aj o trovách tohto konania.

Predmetom tohto konania je zaplatenie sumy 116,56 Eur s prísl., z titulu neuhradenej časti zmluvnej pokuty odporcom, na základe Zmluvy o pripojení, uzavretou medzi právnym predchodcom navrhovateľa T-Mobile Slovensko, a. s. a odporcom a Dodatkom k zmluve.

Z faktúry č. 7003343469, splatnej dňa 27. 4. 2010 vyplýva, že odporcovi bola fakturovaná suma 248,95 € ako zmluvná pokuta.

Súd pôvodným vyššie citovaným rozsudkom uznal, že právnemu predchodcovi navrhovateľa bola spôsobená skutočná škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia. Právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi telekomunikačné zariadenie Sony Ericsson W350i za cenu 1,00 Sk (0,03 Eur) s DPH, pričom štandardná cena v čase uzatvorenia uvedenej zmluvy o pripojení bola 3 990,- Sk (132,41 €). Z uvedeného je zrejmé, že hodnota dotácie právneho predchodcu navrhovateľa do kúpy tohto telefónneho zariadenia bola 3 990,- Sk (132,41 €). Právny predchodca navrhovateľa fakticky financoval mobilné zariadenie, ktoré si odporca sám vybral a poskytol mu ho za výhodnejšiu úvodnú sumu. Odporca však mal toto mobilné zariadenie uhradiť počas celej doby trvania zmluvného vzťahu postupnými splátkami, čo však nedodrжал. Navrhovateľ by dotáciu do mobilného

zariadenia odporcovi neposkytol, ak by sa tak odporca sám nerozhodol. Právne predchodcovi navrhovateľa tým vznikla škoda, ktorá by mu nebola vznikla, ak by odporca dodržal svoj záväzok vyplývajúci zo zmluvy a riadne plnil počas celej doby viazanosti.

S poukazom na vyššie uvedené, súd návrhu v časti o zaplatenie sumy 132,41 Eur, predstavujúcej skutočnú škodu, t. j. hodnotu telefónneho zariadenia, vzniknutú navrhovateľovi, vyhovel a vyššie citovaným rozsudkom odporcu zaviazal k zaplateniu uvedenej sumy vo výške 132,41 Eur s prísl. ako časti zmluvnej pokuty a v sumy 140,21 Eur s prísl. t. j. za neuhradené telekomunikačné služby.

V predmetnom konaní o zaplatenie 116,54 Eur s prísl. bolo vytýčené pojednávanie, ktorého pojednávania sa navrhovateľ nezúčastnil, svoju neúčasť však ospravedlnil a zároveň súhlasil s tým, aby súd pojednával aj v jeho neprítomnosti s tým, že naďalej trval na podanom návrhu v celom rozsahu.

Odporca sa pojednávania tiež nezúčastnil, napriek tomu, že bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný, svoju neúčasť neospravedlnil, preto súd konal a vec prejednal v neprítomnosti odporcu s poukazom na ustanovenie § 101 ods. 2/ O. s. p., keď súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd sa na pojednávaní dňa 28. 12. 2012 opätovne oboznámil s písomným vyjadrením navrhovateľa, z ktorého vyplýva, že trvá na podanej žalobe v celom rozsahu. Domáha sa zaplatenia aj zvyšnej sumy 116,54 Eur s prísl. odporcom, z titulu neuhradenej faktúry t. j. zmluvnej pokuty, vyčíslenej v celkovej výške 248,95 Eur s tým, že hodnotu dotácie do kúpy telefónneho zariadenia právneho predchodcu navrhovateľa vyčísli sumou 132,41 Eur, ktorá suma mu bola priznaná v pôvodnom konaní. Zároveň si uplatnil aj trovy konania t. j. zaplatený súdny poplatok a trovy právneho zastúpenia.

Súd sa ďalej oboznámil s dôkaznými listinami, ktoré sú súčasťou spisu - Zmluvou o pripojení, Dodatkom k zmluve, neuhradenými faktúrami, všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických telekomunikačných služieb, rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 8 C 106/2012 zo dňa 18. 9. 2012 ako aj celým obsahom spisu 8 C 106/2012 tunajšieho súdu.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa v časti o zaplatenie 116,54 Eur s prísl., je nedôvodný a neopodstatnený hlavne s poukazom na tú skutočnosť, že odporca bol vyššie citovaným právoplatným rozsudkom tunajšieho súdu okrem plnenia za poskytnuté telekomunikačné služby, zaviazaný aj k zaplateniu časti zmluvnej pokuty vo výške 132,41 Eur s prísl., ktorá suma predstavuje hodnotu dotácie do kúpy telefónneho zariadenia právneho predchodcu, kým v prevyšujúcej časti súd má za to, že navrhovateľom uplatnená zvyšná časť zmluvnej pokuty je nedôvodná.

Podľa § 544 ods. 1,2,3 Občianskeho zákonníka (ďalej OZ)

(1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

(2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

(3) Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 545a OZ neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č. k. 3Co/26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo 6.12.2011 č. k. 4C/162/2011-28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č. k. 16Co/32/2012-46.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: "Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok." (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súdom ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejímavý a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnou povinnosťou rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu na zaplatenie časti zmluvnej pokuty z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Navrhovateľ poukázal na tú skutočnosť, že ak súd neuzná nárok navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty, je potrebné vziať do úvahy skutočnosť, že predchodcovi navrhovateľa bola spôsobená skutočná škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia. V konkrétnom prípade dotácia predstavovala sumu 132,41 Eur a preto má navrhovateľ nárok na náhradu škody vo výške poskytnutej dotácie. Odporca mal totiž mobilné zariadenie uhradiť počas celej doby trvania zmluvného vzťahu postupnými splátkami, čo však nedodrжал. Tým navrhovateľovi vznikla škoda, ktorá by mu nebola vznikla, ak by odporca dodrжал záväzok vyplývajúci zo zmluvy.

Súd je toho názoru, že navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by mu odporca spôsobil škodu, ako to má na mysli ustanovenie § 420 ods. 1/ Občianskeho zákonníka, keď predpokladom vzniku každej občianskoprávnej zodpovednosti je protiprávny úkon, spôsobenie škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by mu vznikla škoda protiprávnym konaním odporcu. V dodatku k zmluve o pripojení sa nič neuvádza o tom, že by mobilný telefón zakúpený odporcom bolo potrebné splatiť tak, ako to prezentuje navrhovateľ. Sám navrhovateľ, resp. jeho právny predchodca v dodatku určil kúpnu cenu za mobilný telefón vo výške 1,00 Sk, za takúto cenu ho predal a preto by si nemal následne uplatňovať škodu vo forme nejakej dotácie, ktorú mal poskytnúť na mobilný telefón. V danom prípade, ako je aj vyššie uvedené, aj napriek tomu, že je sporná náhrada škody z titulu hodnoty mobilného telefónu, odporca bol pôvodným rozsudkom zviazaný k zaplateniu takejto škody (viď vyššie citovaný rozsudok) a navrhovateľ však napriek tomu trval aj na zaplatení zvyšku zmluvnej pokuty, čo je predmetom tohto konania, na čo už navrhovateľovi nárok nevznikol s poukazom na vyššie citované ustanovenia a preto súd v tomto konaní zvýšnú časť nároku (zmluvnej pokuty) navrhovateľa neuznal a žalobu zamietol.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 2/ Občianskeho súdneho poriadku, keď súd žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania, keďže navrhovateľ mal úspech len čiastočný a to v pôvodnom konaní (8 C 106/2012). V tomto konaní bol v celom rozsahu neúspešný a odporca si trovy konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 42 ods. 3 O.s.p., pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.